

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ХНУРЕ

Проф. Бондаренко М.Ф.

Положення
про Електронний Архів
Харківського національного університету радіоелектроніки

Директор НБ ХНУРЕ

Грищенко Т.Б.

« 21 » 12 2010 р.

Харків-2010

1. Загальні положення та терміни.

1.1. Положення про відкритий Електронний Архів Харківського національного університету радіоелектроніки (далі - EIAr KhNURE) визначає основні поняття, склад, призначення та завдання і регламентує основні засади організації та управління Електронним Архівом університету.

1.2. Основні терміни:

- **Автор** – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір і якій належать майнові права інтелектуальної власності на нього відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України «Про авторське право та суміжні права», іншого закону чи договору.
- **Твори** – створені авторами у результаті діяльності за особистою ініціативою, на замовлення чи в порядку виконання службових обов'язків: письмові твори – книги, брошури, статті, конспекти лекцій, аналітичні огляди, звіти, презентації тощо; ілюстрації, карти, плани, ескізи; аудіовізуальні твори; фотографічні твори; інші твори, представлені в цифровій формі, яку може зчитувати комп'ютер (ст. 433 ЦК України, ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).
- **Електронний архів** - це місце, де зберігаються і підтримуються різні дані. **Інституційний архів відкритого доступу** – мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів у цифровому вигляді, що надається установою її працівникам та іншим зацікавленим особам.
- **Відкритий доступ (ВД)** - розміщення у мережі Інтернет матеріалів, доступ до яких дозволений правовласниками. Технічне здійснення доступу всім охочим надається у будь-який час і без обмежень.
- **Договір присудження** – договір, умови якого встановлені Університетом, і який може бути укладений лише шляхом приєднання автора до договору в цілому. Автор не може запропонувати свої умови договору (п.1 ст.634 Цивільного кодексу України).
- **Особисті немайнові права** автора включають право авторства, право на ім'я, право на недоторканність твору, право на обнародування твору.
- **Виключне право** - це майнове право. Виключне право може належати одному або декільком фізичним чи юридичним особам (правовласникам). Правовласник може на свій розсуд вирішувати або забороняти іншим особам використання результату інтелектуальної діяльності.

1.3. **Електронний Архів Харківського національного університету радіоелектроніки (далі EIAr KhNURE)** - це інституційний електронний архів, що накопичує документи наукового, освітнього та методичного призначення, створені працівниками будь-якого структурного підрозділу Харківського національного університету радіоелектроніки, аспірантами чи студентами університету, а також надає до них постійний безкоштовний повнотекстовий доступ через Інтернет. Електронний Архів Харківського національного університету радіоелектроніки є частиною загальної електронної колекції ХНУРЕ .

1.4. Назва архіву EIAr KhNURE є скороченням повної назви Електронного Архіву Харківського Національного Університету Радіоелектроніки англійською мовою (Electronic Archive of Kharkiv National University of Radio Electronics). Адреса архіву в Інтернеті: <http://open-archive.kture/>

1.5. Архів формується та функціонує відповідно з наступними документами:

- Положення про Електронний архів Харківського національного університету радіоелектроніки;
- Закон України “Про бібліотеки і бібліотечну справу” (№ 32/95-ВР від 27.01.1995);
- Закон України “Про авторське право і суміжні права” (№ 3793-12 від 23.12.1993), що встановлює авторське право на комп’ютерні програми для ЕОМ, електронні видання, бази даних, літературні письмові твори
- Закон України “Про Національну програму інформатизації” (№ 74/98-ВР від 04.02.1998) та Закон України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки” (№ 537-V від 09.01.2007), які визначають стратегію розв’язання проблеми забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, національно-культурної та іншої діяльності;
- Закон України “Про електронні документи та електронний документообіг”, який поширюється на відносини, що виникають у процесі створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання електронних документів;
- Закон України “Про захист інформації в автоматизованих системах”, який встановлює основи регулювання правових відносин щодо захисту інформації в автоматизованих системах за умови дотримання права власності громадян України на інформацію та права доступу до неї (№ 80/94-ВР від 05.07.1994);
- ГОСТ 7.1-2003. Библиографическая запись. Библиографическое описание (міждержавний стандарт);
- ГОСТ 7.82—2001. Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов (міждержавний стандарт) .

2. Призначення, мета та завдання, функції Електронного Архіву:

2.1. Основне призначення ЕІАг KhNURE – накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської спільноти, надання відкритого доступу до них засобами Інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства.

2.2. Мета та завдання:

- Забезпечити місце і спосіб централізованого і довготривалого зберігання в електронному вигляді повних текстів творів.
- Сприяти зростанню популярності університету шляхом представлення його наукової продукції у глобальній мережі. Збільшити цитованість наукових публікацій працівників Харківського національного університету радіоелектроніки шляхом забезпечення вільного доступу до них за допомогою Інтернету.
- Створити надійну і доступну систему обліку публікацій наукових робіт факультетів і окремих працівників.

2.3. Відкритий архів ЕІАг KhNURE, орієнтований на науковців, викладачів, аспірантів та студентів, виконує такі функції:

- навчальну, що спрямована на сприяння навчальному процесу
- наукову, що спрямована на сприяння науково-дослідницькому процесу
- довідково-інформаційну, що спрямована на задоволення інформаційних запитів з різних галузей знань

3. Управління відкритим архівом

3.1. Загальне управління ЕІАг KhNURE здійснює Координаційна рада , до якої входять Проректор з науково-педагогічної роботи, директор НБ, директор інформаційно-обчислювального центру, начальник інформаційно-маркетингового відділу, завідувач

відділу формування електронних ресурсів, керівник групи «Програміст», системний адміністратор НБ.

3.2. Наукова бібліотека Харківського національного університету радіоелектроніки виступає координатором і основним виконавцем процесу створення відкритого архіву.

3.3. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів забезпечує відділ автоматизації та програмного забезпечення НБ, інформаційно-обчислювальний центр університету та керівник групи «Програміст».

3.4. За збереження електронних документів EIAr KhNURE відповідає відділ формування електронних ресурсів НБ та відділ автоматизації та програмного забезпечення НБ.

3.5. Усі суперечливі питання щодо включення або вилучення документів із EIAr KhNURE, коло осіб, які можуть розміщувати свої документи, перелік документів і порядок їх розміщення вирішує Координаційна Рада.

3.6. За потребою до роботи з університетським відкритим архівом долучаються працівники будь-якого відділу НБ або інформаційно-обчислювального центру університету, заступники деканів з наукових питань, завідувачі кафедр.

4. Склад відкритого архіву

4.1. Університетський відкритий Електронний Архів є універсальним за змістом науковим зібранням. Структура університетського Електронного Архіву складається з тематичних фондів та фондів факультетів і науково-дослідницьких університетських установ у кореневому каталозі. Кожний фонд має зібрання. Якщо необхідно, за рішенням Координаційної ради можуть створюватись інші фонди та колекції.

4.2. Тематичний склад визначається факультетами відповідно до наукового та навчального процесів університету.

До відкритого архіву можуть бути залучені:

- статті, монографії, підручники, методичні матеріали, тематичні збірки, матеріали конференцій (препринти або постпринти);
- наукові публікації працівників Харківського національного університету радіоелектроніки, здійснені в інших видавництвах, за умови відсутності заборони на їх розміщення в архіві з боку видавництв;
- автореферати дисертацій та дисертації, що захищені працівниками Харківського національного університету радіоелектроніки;
- інші матеріали наукового, освітнього або методичного призначення за бажанням їх автора.

4.3. За видами електронних ресурсів Електронний Архів не має обмеження. Це можуть бути будь-які електронні текстові дані, електронні числові дані, електронні картографічні дані, електронні зображення (відео, презентації), електронні звукові дані, електронні інтерактивні мультимедіа.

4.4. За рівнем доступності документи в електронному архіві можуть бути у відкритому доступі або за бажанням автора у авторизованому доступі.

5. Принципи створення і функціонування відкритого архіву

5.1. EIAr KhNURE є веб-орієнтована, кумулятивна та постійна база даних (цифрових копій документів), що визначені однією організацією – Університетом.

5.2. Архів створюється за допомогою програмного забезпечення відкритого доступу DSpace, розробки Массачусетського технологічного інституту, що підтримує протокол обміну метаданими OAI-PMH (Open Access Initiative Protocol for Metadata Harvesting), дозволяючи тим самим інтегрувати відкритий Електронний Архів у міжнародні реєстри ROAR та OpenDOAR.

5.3. Електронний Архів поповнюється документами шляхом самоархівування твору

автором. Для отримання можливості самоархівування автори повинні зареєструватись та отримати відповідні права для роботи. Після реєстрації авторів надаються права депозитора.

5.4. Депозитором може бути як автор, так і уповноважений працівник бібліотеки. За бажанням автора його роботу може розміщувати в Електронному Архіві депозитор-бібліотекар. При цьому автор надає у бібліотеку електронну версію роботи в будь-якому форматі, що читається машиною, набір ключових слів трьома мовами: українською, російською та англійською, та анотація.

5.5. Підтримуються всі файлові формати, в яких створені ресурси.

5.6. Роботи аспірантів і студентів будуть розміщені за наявності рекомендації наукового керівника, який реєструється у архіві і підтверджує свою рекомендацію.

5.7. За проханням автора електронна публікація вилучається з відкритого доступу.

5.8. Якщо факультет (наукова рада факультету) визнають низький рівень роботи, що представлена автором у факультетській спільноті Електронного Архіву Координаційна рада дає доручення адміністратору EIAg KhNURE вилучити цей документ.

5.9. Публікації, що передаються у відкритий архів, забезпечуються заголовками, прізвищами авторів, анотацією (якщо вона є) мовою оригіналу та ключовими словами українською, російською та англійською мовами.

6. Авторський договір

6.1. Відкритий доступ не віднімає авторського права. Особисті немайнові права автора не відчужувані і зберігаються за ним незалежно від способу публікації. Виключне право на твір автор реалізує, добровільно ухвалюючи рішення про подання своєї публікації в Інтернет і підтверджуючи це у Авторському договорі в електронному оному вигляді.

6.2. Твір не може бути розміщений у EIAg KhNURE, якщо він порушує права людини на таємницю її особистого та сімейного життя, завдає шкоду громадському порядку, здоров'ю та моральному стану особистості, містить інформацію, що охороняється державою.

6.3. Підписуючи Авторський договір автор передає Університету на безоплатній основі невияткові права на використання твору:

- на внесення твору у базу даних EIAg KhNURE ;
- на відтворення твору чи його частин у електронній формі, не змінюючи її змісту;
- на виготовлення електронних копій твору для постійного архівного зберігання;
- на використання твору без одержання прибутку та на виготовлення його копій для некомерційного розповсюдження;
- на надання електронних копій твору для відкритого доступу в мережі Інтернет.

6.4. У Авторському договорі автор підтверджує, що розміщуючи роботу у EIAg KhNURE він не порушує прав третіх осіб (інших авторів або видавництва).

6.5. Авторським договором автор підтверджує, що на момент розміщення твору у EIAg KhNURE лише йому належать виняткові майнові права на твір, що вони ні повністю, ні частково нікому не передані (не відчужені), що майнові права на твір ні повністю, ні в частині не є предметом застави, судового спору або претензій з боку третіх осіб.

6.6. Автор несе всі види відповідальності перед третіми особами, що заявили свої права на твір, відшкодовує Університету всі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав на твір.

6.7. У випадку, коли твір створено у співавторстві, кожний з авторів приймає умови цього договору розміщуючи такий твір в EIAg KhNURE .

6.8. Автор зберігає за собою право використовувати самостійно чи передавати аналогічні права на використання твору третім особам.

6.9. Авторський договір може бути розірваний на вимогу автора, якщо він позбавляється майнових прав на твір, які мав на момент розміщення твору у репозитарії відкритого

доступу, а також якщо договір містить інші умови, обтяжливі для автора. Тоді він за допомогою адміністратора вилучає роботу з відкритого архіву.

Затверджено Вченою радою

Харківського національного університету радіоелектроніки 22.10 2010 р.

пр. №1

секретар Н.С.С.

 Д. Сeforоб.